

The syntax of *Gnezno sermons* in the light of their genetic multilayering

Keywords: the Middle Ages, syntax, genetic multilayering, *Gnezno sermons*

Summary

The article presents a new proposal for syntactic analysis of *Gnezno sermons* – one of the most important medieval Polish manuscripts from the 15th century. The author suggests that syntactic research on the medieval text should take into account its genetic multilayering understood as the ratio of final, available edition to its sources, which can be either Latin basis or subsequent redactions containing different amendments, annotations and insertions. The comparison of two versions of particular sermons: the one without modifications and the final one with rubrics has shown significant differences in the syntactic structurization of both redaction of the text resulting from consistent accommodation of the syntactic structure to the requirements of a particular audience. Most of these modifications concern functional words such as particles, relatives, conjunctions etc. As a result, we can observe two versions of the text with different syntactic structures, starting from the segmentation of the text, through the extension of nominal phrases to changes in the coordinate and subordinate relations between sentences, i.e.:

(1) Text without glosses:

Owa w pirwe niedziele tego to adwentu pożądalı sę wierni krześcijani przyścıa jego rzekęc tako / przydzi k nam nasz miły Panie Boże aby ty dale nie mięszkał a tedy więc jest jim było przez świętego anjoła tako odpowiedziano iżci wasz Pan / toć jest Kryst z dalekichci stron przydzie k wam a daleć on nie będzie mięszkał. (Kgn II 2r, 6-13)

(2) Text with glosses:

Owa w pirwe niedziele tego to adwentu pożądalı sę wierni krześcijani przyścıa jego {a} rzekęc tako, {iże} przydzi {ty} k nam, nasz miły Panie Boże, aby ty dale nie mięszkał. A tedy więc jest{ci} jim {to} było przez świętego anjoła tako odpowiedziano, iżci wasz Pan, toć jest {nasz} Kryst {miły}, z dalekichci stron {on} przydzie{ć on} k wam a daleć on {nics} nie będzie mięszkał.